

Bijzondere contrasten in natuurgebied Abtskolk en De Putten

Abtskolk en De Putten is een bijzonder gebied achter de Hondsbossche Zeewering waar nog sporen van oude bebouwing uit de Late IJzertijd (250 voor Christus) en de Middeleeuwen te zien zijn. Door de kleiwinning in de jaren 50 en 70 van de vorige eeuw zijn de plassen De Putten en de Abtskolk ontstaan. Deze plassen zijn in trek bij veel bijzondere vogelsoorten. Zoals de beschermde dwerggans, kolgans, grauwe gans en smient. In het zuiden vinden deze vogels door het aanwezige reliëf bescherming en in het noorden voedselrijk grasland.

Het natuurgebied Abtskolk en De Putten ligt tussen de plaatsen Petten en Groet en valt onder de gemeenten Schagen en Bergen. Het maakt deel uit van de Zijpe- en Hazepolder en de Harger- en Pettemerpolder, deze polders worden gescheiden door de Zijperzeedijk.

Harger- en Pettemerpolder

De Harger- en Pettemerpolder is een strandwal- en vlaktelandschap ten zuiden van de Zijperzeedijk. Het is ontstaan door invloed van wind, rivieren en zee. De openheid van de polder vormt een mooi contrast met de weelderige duinen bij Schoorl. Vanaf de Hondsbossche Zeewering is het uitgestrekte landschap met de onregelmatige en grillige verkaveling goed te zien. Deze verkaveling stamt uit de Middeleeuwen en is sinds 1850 niet meer gewijzigd. In het gebied zijn ook sporen te vinden van oude bebouwing uit de Late IJzertijd en de daaropvolgende Romeinse tijd. Het water De Putten is pas in de tweede helft van de 20ste eeuw ontstaan door kleiwinning voor herstel van de Hondsbossche Zeewering.

Het gebied staat bekend om zijn kavelstructuur, sloten, dijken en bijzondere flora en fauna. Vooral de overgang tussen zoet en zout water achter de Hondsbossche Zeewering is een voedingsbodem voor planten. De open gebieden die in de winter onder water staan, bieden een uniek klimaat voor bijzondere soorten zoals zilte Rus, melkkruid, kortarige zeekraal en de bedreigde knolvossestaart en spiraalruppia. In de meer gesloten gebieden komen soorten voor als aardbeiklaver en moeraszoutgras.

Door het diverse karakter van het gebied met reliëfrijke en zilte graslanden én de aanwezigheid van zoete en brakke wateren, is het gebied populair bij grasetende vogels. Het water van De Putten is in trek bij onder meer de lepelaar en de smient. En door de ligging langs de Noord-Atlantische vogeltrekbaan en als grote en makkelijk bereikbare voedselbron, is het ook voor trekvogels aantrekkelijk. Gangbare soorten zoals de watersnip, tureluur, zilverplevier, grutto en Kievit worden vaak gezien, maar ook zeldzame soorten zoals de grauwe franjepoot en IJslandse grutto. De aangelegde eilandjes in de plassen zijn een belangrijke slaapplek voor grote sterns.

Zijpe- en Hazepolder

Het gebied rond de Abtskolk in de Zijpe- en Hazepolder is een aandijkingenlandschap ten noorden van de Zijperzeedijk. Aandijkingen zijn aangeslibde zand- en slibplaten langs de oorspronkelijke kustlijn die zijn ingedijkt en zo zijn toegevoegd aan het land. Deze polder is de oudste aandijking en stamt uit 1597. De verkaveling is hier rechtlijnig waardoor er meer agrarische bedrijven gevestigd zijn. De stolpboerderijen langs de wegen vormen een karakteristiek kenmerk van het landschap.

Ook hier zijn veel bijzondere plantensoorten aanwezig. Maar doordat hier minder sprake is van kwel (grondwater dat onder druk aan de oppervlakte komt) en het gebied omringd wordt door agrarische bedrijven, is de soortenrijkdom van planten hier minder groot.

Wat zijn de knelpunten?

Het is mede de taak van de provincie Noord-Holland om de omvang en kwaliteit van het leef-, slaap- en foerageergebied van de dwerggans, kolgans, grauwe gans en smient te behouden en waar nodig te herstellen. De maatregelen die in Abtskolk en De Putten worden genomen voor het voortbestaan van deze vogelsoorten, vallen samen met maatregelen die worden genomen in het aangrenzende [natuurgebied Zwanenwater en Pettemerduinen](#).

Daarnaast staat de landbouw in beide poldergebieden voor een belangrijk deel in dienst van weidevogelbeheer. Ook in het noorden waar grootschalige landbouw plaatsvindt. De bedrijven in dit gebied hebben voornamelijk graslanden nodig voor de bedrijfsvoering zodat het gebruik samengaat met het beheer dat nodig is voor de bescherming van weidevogels. Hierdoor bestaan er op dit moment geen knelpunten die de beschermde vogelsoorten en de omvang en kwaliteit van het leefgebied bedreigen. Naast het reguliere natuurbeheer hoeven geen aanvullende maatregelen genomen worden.

Dwerggans

Voor de dwerggans bestaan er in de winter wel een aantal risico's waarop gelet moet worden. Zo kan het afschot van kolganzen om schade aan landbouw te verminderen sterfte onder dwergganzen veroorzaken. Beide soorten zijn namelijk moeilijk van elkaar te onderscheiden. Ook kan door een toename van recreatie de verstoring toenemen.

Invloed op de omgeving

Bestaande activiteiten in de omgeving zoals recreatie en landbouw kunnen gewoon doorgaan. Deze activiteiten hebben in de huidige vorm geen negatieve invloed op het natuurgebied.

Bekijk hier het hele [beheerplan](#)

